

kül

- 74 -

1981.02.13.

sk0094 tartalomjegyzék - 3

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: bochkor jenő
kopreda dezső
barabás miklós

mh/bs

v é g e

22.41

130281 1381

22.47

Nm

.-.

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60010/16

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 14.

kül.

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 14./mti/

bom: szpirosz kiprianu ciprusi elnök tárgyalásai

washington: emilio colombo olasz külügyminiszter megbeszélései

kairó: bruno kreisky osztrák kancellár érkezése

haifa: az izraeli kp kongresszusa

peking: françois mitterrand tárgyalásai

df bj

07.03

140280 0320

F

.-.

kül

- 2 -

1980.02.14.

sk0002 4 230 mtik1002

guatemala

washington, 1981. február 14. /taszsz/ - lucas garcia guatemalai diktátor reakciós rendszere lesz az egyesült államok által kidolgozott fegyveres beavatkozás egyik végrehajtója salvador ellen, ha ott a hazafias erők kivívják a győzelmet - erre a következtetésre jut a counterspy amerikai folyóirat.

Lucas garcia tábornokot már biztosították amerikai részről, hogy guatemala számíthat washington nagyarányú katonai, gazdasági és Pénzügyi segítségére a salvador elleni beavatkozáshoz. a folyóirat emlékeztet arra, hogy guatemalai csapatok már eddig is többször behatoltak salvador területére a junta megsegítése végett.

a counterspy szerint az elűzött somoza nicaraguai diktátor egykori hadseregének kétezer tagja kap katonai kiképzést guatemalában. a fegyveresek lucas garcia személyes utasítására megkapták a guatemalai állampolgárságot, miután csatlakoztak a guatemalai hadsereghez.

washington jóváhagyásával - mutat rá a folyóirat - guatemala szoros kapcsolatokat épített ki izraellel, amely harci repülőgépeket és helikoptereket, fegyvereket és löszert szállít a közép-amerikai országnak.

sr ml

07.08 140280 1147

-. -

sk0003 4 300 mtik1003

tajvan-hollandia

hága, 1981. február 14. /afp/ - a holland kormány pénteken ismét fontolóra vette, hogy miként oldja meg a tajvannak szállítandó két tengeralattjáró okozta problémáját, de döntésre ezuttal sem jutott.

andreas van agt miniszterelnök, aki a kormányülésről beszámolt, kijelentette, hogy „miniszterek egy csoportja, tanulmányozza a kérdést, amely mindazonáltal „nem okozott nézeteltérést a kormányon belül,„.

F

kül

- 3 -

1980.02.14.

hollandia két tengeralattjáró szállítására tett ígéretet tajvannak. kina nyomban tiltakozott az üzlet ellen és rosszállása jeleként követelte, hogy a két ország közötti diplomáciai kapcsolatok szintjét ügyvivők vezette hivatali kapcsolat szintjére szállítsák le.

a holland kormány véleménye az - közölte andreas van agt - , hogy a tengeralattjárók kiviteli engedélye semmiképpen sem jelentené a tajpeji kormány elismerését, és nincs ellentétben a nemzetközi joggal sem.

a jelek szerint a megoldás - szállítsák-e a tengeralattjárókat tajvannak, vagy inkább ne kockáztassák a kínával való kapcsolatokat - további megfontolást tesz szükségessé. a kormánynak például belpolitikai szempontokat is figyelembe kell vennie: holland képviselők az ügyletnek már a második parlamenti vitája után választ várnak követelésükre, hogy a kormány álljon el a tengeralattjáró-üzlettől.

fg mp

07.11 140280 1344

-. -

sk0004 4 300 mtik1004

rövid hírek

fülöp-szigetek

manila, 1981. február 14. /afp/ - folytatódnak a marcos elnök politikája elleni tiltakozó megmozdulások, amelyek a pápa február 17-én kezdődő látogatásának hírére lángoltak fel a fülöp-szigeteken. pénteken manilában több ezer katolikus hívő az összes politikai fogoly szabadon bocsátását követelte és megbélyegezte az országban uralkodó katonai elnyomást.

tyereskova - lengyel nők

moszkva, 1981. február 13. /taszsz/ - valentyina nyikolajeva-tyereskova, a szovjet nőbizottság elnöke pénteken fogadta azt a lengyel nőküldöttséget, amely a bizottság meghívására látogatott a szovjetunióba. a lengyel nőküldöttség moszkvában és az üzbég szszk-ban főként a nagycsaládosoknak és a fiatal házasoknak nyújtott segítséget, a bölcsődei és óvodai ellátást, valamint a helyi tanácsok nőbizottságainak a tevékenységét tanulmányozta.

F

milánói dóm

milánó, 1981. február 13. /ap/ - állványerdő veszi körül a világhírű milánói dómot, és a templom belsejének egy részét is lezárták a látogatók előtt. az előreláthatólag öt évig tartó helyreállítási munkákra azért van szükség, mert a dóm alatt megsüllyedt a talaj, s így meggyengült az épület négy legfőbb tartóoszlopának szilárdsága. a nagyszerű, xiv. századi gótikus műemlékben a modern kor átkai: a közlekedés keltette rázkódás és a levegőszennyeződés is kárt tettek. ez utóbbi mérséklésére a város vezetősége elhatározta, hogy március 1-től a belvárosból vasárnaponként kilitják a magángépkocsikat. reggel 8 és este 7 között csak az autóbuszok, a taxik és a kerékpárok hajthatnak be a városközpontba.

fo mp
07.13 140280 1619

-.-

sk0005 4 230 mtik1005

usa - belpolitika /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. február 14. /mti/ - ronald reagan szerdán terjeszti a kongresszus elé kormányának az amerikai gazdaság „kigyógyítására”, készített terveit. a program előterjesztése egyben a választások utáni első nagy belpolitikai összecsapás kezdetét jelenti majd.

byrd szenátor, a szenátus demokrata kisebbségének vezetője felkérte a nagy televíziós társaságokat, biztosítsanak számára műsoridőt a kormány antiszociális gazdasági intézkedéseinek bírálatára. az abc televízió máris jelezte, hogy helyt ad a kérésnek.

reagan az előzetes értesülések szerint mintegy 50 milliárd dollárral akarja csökkenteni az állami költségvetést - mindenekeelőtt a különféle oktatási, szociális és egészségügyi programok rovására. ugyanebben a „csomagtervben”, szerepel azonban a katonai kiadások egyidejű emelése mintegy 32 milliárd dollárral. mivel várható, hogy a szenátus, amelyen belül a pártérdekeken kívül az egyes államok speciális érdekei is érvényesülnek, reagan egyes költségvetés-csökkentési javaslatait elveti, a megtakarítás, amelyet reagan ígért, legfeljebb névleges összegű lehet a költségvetési deficithez képest.

F

a fehér ház éppen ezért most olyan jelzéseket bocsát ki, amelyek szerint az infláció megszüntetésével kapcsolatos tervektől már csak 1983-ra vár eredményt, sőt napvilágot látnak a sajtóban olyan hivatalosnak tekinthető vélemények is, amelyek 1984-ről beszélnek. david stockman, a reagan-kormány költségvetési igazgatója, az egész „gazdasági reform”, egyik értelmi szerzője, visszatáncolt a korábban beharangozott adócsökkentés korai végrehajtásától. reagan eredetileg azt jelezte, hogy visszamenőlegesen január 1-i hatállyal tíz százalékkal csökkentik az adókat. az újabb értesülések viszont július 1-i határidőről szólnak. /folyt./

br/fe bj

07.24 140280 1867

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

usa - belpolitika /2.rész/

a demokrata párt liberális szárnya közben az új kormány gazdasági kudarcaival számolva felkészül a hatalmi harc újabb fordulójára, amely az 1982-es törvényhozási választásokon kulminál majd. edward kennedy szenátor, a párt egyik szenátusi erőssége, aki több jobboldali érdekcsoport „feketelistáján”, szerepel, pénteken közölte, hogy országos gyűjtést indít saját politikai érdekcsoportjának megszervezésére. célja, hogy a következő választásokon ellensúlyozni tudja az ultrák százmilliós összegekkel pénzelt kampányát. hasonló akciókat jelentettek be a párt más prominens személyiségei, köztük mcgovern volt szenátor is, akit tavaly novemberben a szélsőjobboldal akciója buktatott ki a szenátusból.

br/fe bj

07.25 140280 0757

F

-.-

sk0007 4 230 mtik1007

fontos megbízatás - szovjet film

Moszkva 1981 február 14. /mti/ - egyszerre 600 szovjet városban, köztársasági fővárosok, területi központok, kisebb-nagyobb települések filmszínházaiban mutatják be vasárnap Jevgenyij Matvejev „fontos megbízatás”, című kétrészes filmjét. A történet a nagy honvédő háború idején játszódik, a címben jelzett feladatot - a legendás IL-2 megépítését - a háború veszélyével szembenező szovjet párt és kormány jelöli meg. A film a gépet végül is sikeresen megépítő gyár hősi harcát, az emberek helytállását ábrázolja, mint a rendező elmondotta, ez a téma, vagy legalábbis a téma ábrázolásának ez az emberi tényezőre összpontosuló módja mindig időszerű: fontos megbízatások minden korban vannak, a különbség legfeljebb az, mikor milyen jellegű feladat döntő fontosságú.

maga a rendező, Jevgenyij Matvejev is játszik a filmben, mégpedig az egyik főszerepet, a gyár főmérnökének, majd később igazgatójának szerepét alakítja. Számos népszerű színész játszik a filmben, köztük Ljudmila Gurcsenko, Nyikolaj Krjucskov, Vlagyimir Szamojlov.

sj/so bj

07.27 140280 1098

--

sk0008 4 230 mtik1008

szovjetunió - japán /1. rész/

Tokió, 1981. február 14. /mti/ - Ito Maszajosi japán külügyminiszter a parlamentben kijelentette, hogy „Tokió mindent megtesz a szovjet-japán kapcsolatok javításáért”, „noha kormányának ezt az állítólagos készségét ismét számos feltétellel bástyázza körül, s a szovjetunió irányában teendő japán kezdeményezéseket többek között a megalapozatlan területi követelések teljesítésétől tette függővé, szavai mégis figyelmet keltettek politikai körökben. Értésülések szerint ugyanis némely befolyásos kormánypárti képviselő a közelmúltban sürgette „a tulságosan kína felé hajló japán diplomáciai irányvonal korrigálását”,

e törvényhozók emlékeztetnek, hogy Moszkva legújabbán is számos alkalommal kinyilvánította a kapcsolatok fejlesztésére irányuló készségét, mindennekellát gazdasági területen. Feltűnést keltett macumának, a külfölddel való kulturális kapcsolatok japán

F.

szövetsége elnökének a tekintélyes aszahi simbunban megjelent írása, amelyben az ismert közéleti személyiség rámutatott: a diplomácia a kölcsönös érdekek egyeztetése, ezért megengedhetetlen a területi követeléseknek a szuzuki-kormány részéről történő erőltetése. A szovjetunióval szemben nem lehet a nyomás eszközához folyamodni. Moszkvában okkal ébred gyanu, hogy a kampányok szervezőinek hátsó gondolata a militarista szellem élesztgetése. A szovjetunió - mint minden más állam - jogosan ügyel nemzeti érdekeire. /folyt./

fn/so bj

07.32 140280 1457

--

sk0009 4 230 mtik1009

szovjetunió - japán /2. rész/

A sajtó jelentése szerint a liberális demokrata párt japán-szovjet parlamenti képviselőcsoportja az érintkezés fenntartása céljából tavasszal delegációt óhajtott küldeni Moszkvába, s e terv számára meg akarja nyerni a kormányfőt is. Az Ldp-ben különösképpen azóta hallható a közéletet szorgalmazó hangok, hogy sötét árnyék vetődött a kínai-japán gazdasági kooperáció további lehetőségeire. A gazdasági élet képviselői most úgy vélik, hogy a szovjet-japán üzleti együttműködés előtt újabb lehetőségek tárulnak fel. Ha ezekkel nem élnek, csorbát szenvednek a japán érdekek.

fn/so bj

07.33 140280 0631

--

sk0010 4 230 mtik1010

rövid hírek

tűz a táncklubban

Dublin, 1981. február 14. /ap/upi/ - szombaton hajnalban tűz ütött ki Dublin egyik leglátogatottabb és legnagyobb éjjeli mulatójában. Ideiglenes adatok szerint a szerencsétlenségnek 40 halottja és több, mint 200 sebesültje van. A Stardust nevű lokálban

F.

péntek este disco táncverseny kezdődött, mintegy 800 fiatal versenyző, illetve néző jelenlétében. hajnali 2 órakor a táncparkettet és a színpadot elválasztó spanyolfal mentén lángok csaptak fel és pillanatok alatt elborították a helyiséget. többen füstmérgezésben haltak meg, másokat a pánikban a vészkijáratok felé rohanó tömeg taposott halálra.

ötösikrek

portland /oregon állam/, 1981. február 14. /ap/ - 50 százalék az esélyük az életbenmaradásra azoknak az ötösikreknek /három fiú, két lány/, akik csütörtökön születtek az oregoni orvosgyetem klinikáján. a 28 hétre született apróságokat /egyik sem nehezebb 907 grammal/ egyelőre inkubátorban tartják, lélegeztetésükről oxigén-adagoló berendezés gondoskodik. a klinika főorvosa úgy vélekedett, hogy ha túlélik az elkövetkező öt napot, akkor 90 százalékos a valószínűsége annak, hogy egészségesen életben lehet őket tartani.

busz a szakadéokban

amaga, 1981. február 14. /efe/ - 10 utas meghalt és huszan súlyosan megsérültek, amikor pénteken a kolumbiai amaga közelében egy szembejövő teherautónak ütközött, majd szakadékba zuhant egy menetrendszerű járatként közlekedő autóbusz. a rendőrség vizsgálata kiderítette, hogy a jármű műszaki hibás volt, s ez okozta a tragédiát.

máté péter

moszkva, 1981. február 14. /mti/ - máté péter „elme gyek”, című dalával elnyerte az oirt nemzetközi táncdalversenyének nagydíját. a „nyolc dal a stúdióban”, elnevezésű versenyt évek óta megrendezi a nemzetközi rádió- és televízió szervezet. az idei döntőt moszkvában rendezték meg, s az arról készült felvételt péntek este sugározta a szovjet televízió.

dl-ki bj

07.40 140280 1948

F

--

sk0011 4 230 mtik1011

kína - japán /1.rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti: tokió, 1981. február 14. /mti/ - a japán kormányban és az üzleti körökben vita kezdődött annak a kínai kérésnek a teljesítéséről, hogy - a peking által egyoldalúan leállított közös nagyberuházások végleges befagyasztásának elkerülése céljából - a szigetország nyújtson újabb hiteleket előnyös visszafizetési feltételekkel. a pekingi óhajt tenghsziac-ping ismertette okita szaburo volt külügyminiszterrel, a tokiói kormány külgazdasági főmegbízottjával. miután okita beszámolt kínában folytatott tárgyalásairól ito külügyminiszternek, valamint vatanabe pénzügy- és tanaka külkereskedelmi és ipari miniszternek, vatanabe sajtóértekezletén közölte: minisztériuma nem tartaná helyesnek, ha kínát ismét megkülönböztetett pénzügyi bánásmódban részesítenék.

okitával ellentétben, aki hive a póthitelek megadásának, a japán pénzügyi körök súlyos fenntartásokkal élnek. azzal érvelnek, hogy a megszorult kínai partner ismételt valutáris kíségetése hátrányosan érintené tokió hitelnyújtási képességét más országok vonatkozásában.

megfigyelők emlékeztetnek, hogy a probléma korántsem csak gazdasági természetű: az asean-tagállamok például politikai kérdésnek tekintik annak a japán ígéretnek a megtartását, hogy tokió nem az ő rovására fejleszti kapcsolatait pekinggel, s nem téveszti szem elől a délkelet-ázsiai partnerek gazdasági igényeit sem. a szigetországi nagytőke mindazonáltal „fut a pénze után”, s a kínába helyezett bizalmának nagyfokú megrendülése ellenére is egyelőre igyekeznek mindent megtenni a japán-kínai közös nagyberuházások megmentésére. /folyt./

fn/fe bj

07.45 140280 1663

--

sk0012 4 230 mtik1012

kína-japán /2. rész/

igy is vitathatatlan, hogy a kormányban és a gazdasági körökben minden eddigénél nagyobb kételyek támadtak kína gazdasági megbízhatóságát, a kínai piacokhoz fűzött vérmes remények megalapozottságát tekintve. ám a nyersanyagszükébeben lévő japán számára a legégetőbb gond a kínai olajforrások eldugulása. peking

F

ugyanis váratlanul jelezte: minthogy olajtermelése visszaesett, nemcsak vállalt szállítási kötelezettségeit képtelen teljesíteni, hanem saját olajszükségleteit sem tudja kielégíteni. ezért megpendítette, hogy japán esetleg segítségére siethetne a kieső olajmennyiség pótlásában, s rendelkezésére bocsáthatná „hatalmas olajbeszerzési és szállítási kapacitásának „egy részét. ez a meglepő fordulat, a kínai szénszállítások várható csökkenésével, valamint a nagyberuházások felfüggesztése miatt nagy veszteségeket szenvedett japán vállalatok kártalanítási problémájával együtt, még inkább fokozta a szigetországi aggodalmakat.

fn/so bj

07.48 140280 0987

--

sk0013 4 230 mtik1013

izraeli kommunista párt - kongresszus - záróülés /1.rész/

rákos györgy, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

haifa, 1981. február 14. /mti/ - meir vilner főtitkár záróbeszédével, majd a kongresszusi határozatok elfogadásával, pénteken a késő esti órákban befejezte munkáját az izraeli kommunista párt xix. kongresszusa.

a beszámolási időszak és a most befejeződött háromnapos tanácskozás mérlegét megvonva, meir vilner a párt kemény harc árán megőrzött, szilárd ideológiai egységét nevezte a legfontosabbnak. „sem a cionista sovinizmusnak, sem a nacionalista arab nézeteknek, sem a revizionizmusnak nem teszünk egy jótányi engedményt sem, - jelentette ki az ikp főtitkára.

a közelgő szakszervezeti és parlamenti választásokat megelőző belpolitikai zürzavarra célozva megállapította, hogy míg a törvényhozásban képviselt pártok nagy része a szétforgácsolódás állapotában van, addig az ikp és az előző kongresszus után létrejött, a kommunisták által vezetett a békéért és az egyenjogúságért küzdő demokratikus front választási lista töretlen egységben tekint az erőpróba elé. a párt a legutóbbi, 1977-es törvényhozási választásokon indult először, a keleti szefárd zsidók jogaiért küzdő fekete párducok mozgalmával és más haladó erőkkel közös listán.

Fi

megemlítette a hét folyamán haifában történt incidenst, melynek során szélsőjobboldali elemek orvtámadást intéztek négy arab diák ellen és valamennyi demokratikus erőt fellépésre sürgetett a fasizálódás veszélye ellen.

meir vilner megállapította, hogy a jelenlegi körülmények között az izraeli kommunista pártnak nincs lehetősége tömegpárttá válni, de hozzátette, hogy a szervezet bázisának szélesítésére megvan a mód.

a párt feladatai közül első helyen a munkások, a fiatalok és a nők körében végzett politikai munka színvonalának emelését hangsúlyozta a párt főtitkára.

a kongresszus által elfogadott határozatok - a központi bizottság és a központi ellenőrző bizottság beszámolójának, valamint a szervezeti szabályzat kisebb módosításainak jóváhagyásán túl - a békéért és az egyenjogúságért küzdő demokratikus front támogatására hívják fel az izraeli választókat, kinyilvánítják a párt szolidaritását a megszállt arab területek palesztin lakosságával, elítélik az izraeli katonai fellebbviteli bíróság döntését, mellyel helyben hagyta a megszállt területeken katonai szolgálatot elutasító gadi al-gazinak egy éves börtönbüntetését./folyt./

rg/fe bj

08.05 140280 2462

--

sk0014 4 230 mtik1014

izraeli kommunista párt /2.rész/

a záróülés résztvevői kitörő lelkesedéssel fogadták a megszállt arab területek börtönbevetett palesztin harcosainak a kongresszushoz küldött üdvözlését.

az ikp kongresszusának küldöttei szombaton haifából áteszik székhelyüket nazarethbe, hogy ott pártülésein megválasszák a párt vezető szerveit.

rg/fe bj

08.06 140280 0365

Fi

--

sk0015 4 230 mtik1015

két hír latin-amerikából

1981. február 14. /mti/

salvador - egyesült államok

san salvador, 1981. február 14. /adn/afp/ -

alexander haig amerikai külügyminiszter egy megbeszélés során washington teljes támogatásáról biztosította a salvadori juntát és annak a kívánságának adott hangot, hogy a salvadori hatóságok „mielőbb semmisítsék meg a szélsőséges erőket,, - jelentette ki josé napoleon duarte, a junta elnöke egy amerikai rádióállomásnak adott interjújában, amelyet san salvadorban pénteken hozott nyilvánosságra a sajtó.

a junta elnöke követelte, hogy az egyesült államok nyújtson az eddiginél dinamikusabb, hatékonyabb és közvetlenebb támogatást a katonai juntának.

mint ismeretes, washington az elmúlt héten eltörölte minden korlátozást, amely a salvadornak nyújtott hitelek és segélyek folyósítását akadályozta.

duarte ugyanakkor azzal fenyegetőzött, hogy országa az amerikai államok szervezeténél fog tiltakozni, mivel bizonyos országok a gerilláknak nyújtanak támogatást.

guatemala - politikai gyilkosság

guatemalaváros, 1981. február 14. /ap/apa/ - guatemalavárosban pénteken tíz géppisztolyos behatolt egy lakóházba és a szó szoros értelmében lemészárolta a családját és négy gyermekét, akik közül a legkisebb mindössze három napos volt. a vérfürdőről egy katonai szóvivő tájékoztatta az újságírókat. a gyilkosságnak feltehetőleg politikai okai vannak és a behatolók tulajdonképpen a családját keresték - mondotta a szóvivő és azt a látszatot igyekezett kelteni, hogy az ügy mögött a gerillák állnak.

guatemala mexikói határának közelében a kormánycsapatok megölték 15 gerillát - közölte a katonai szóvivő.

hj bj

08.24 140280 1702

Fi

11.

--

sk0016 2 230 mtik1016

weinberger - colombo

washington, 1981. február 14. /ap/upi/ - az egyesült államok az erő pozíciójából kívánja majd felújítani a stratégiai fegyverrendszerek korlátozásáról a tárgyalásokat a szovjetunióval - erősítette meg caspar weinberger amerikai hadügyminiszter, míg az olasz külügyminiszter kifejezte hazája érdekeltségét a szovjet-amerikai párbeszéd folytatásában. a washingtoni látogatáson tartózkodó emilio colombo olasz külügyminiszter pénteken kereste fel a pentagont, hogy a nyugat-európai nato-partnerek vezető politikusai közül elsőnek ismerkedjék meg közelebbről az új amerikai kormányzat katonai terveivel.

a megbeszélések ^{en}elsősorban - mint a pentagon képviselői a találkozó után közölték - a közepes hatótávolságu amerikai atomrakéták nyugat-európába telepítéséről volt szó. nem közölték ugyanakkor, hogy a magánjellegűnek minősített találkozón foglalkoztak-e a neutronfegyverrel kapcsolatos új amerikai elképzelésekkel. mint ismeretes, az atlanti-óceán keleti partján nemtetszést szült, hogy a reagan-kormányzat fel akarja eleveníteni a neutronfegyverek nyugat-európai telepítésére vonatkozó terveket.

colombo olaszország jelentőségét hangsúlyozta a nyugati katonai szövetségben és kijelentette, hogy ennek megfelelő szerepre tart igényt a nato döntéshozó mechanizmusában is. az amerikai hadügyminiszter „megnyugtatta,, vendégét, hogy az egyesült államok „méltányolja,, róma részvételét a nato terheinek vállalásában.

az olasz külügyminiszter pénteken befejezte washingtoni hivatalos megbeszéléseit. mint ismeretes, reagan elnökkel, haig külügyminiszterrel, bush alelnökkel és regan pénzügyminiszterrel tárgyalt.

emilio colombo pénteken washingtonból haza indult róma felé, utját rövid időre megszakítja new yorkban.

gr bj

08.38 140280 1783

Fi

11.

--

sk0017 4 230 mtik1017

afgán külügyi nyilatkozat

uj delhi, 1981. február 14. /taszsz/ - sah muhammed doszt afgán külügyminiszter szóvivője pénteken uj delhiben a külügyminiszter nevében elhangzott nyilatkozatban közölte, az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezletén részt vett afgán küldöttség mélységesen sajnálja, hogy a konferencia résztvevőit bevonták az ugynevezett „afgán kérdés”, megvitatásába.

„a minden alapot nélkülöző vitáért a felelősség a világ közvéleménye előtt azoknak az országoknak a küldöttségeire hárul, amelyek hagyták, hogy bizonyos körök provokálják őket”, - jelentette ki az afgán külügyi szóvivő. a vita ténye sérti az el nem kötelezettségi mozgalom elveit és állandó taggának törvényes jogait. az „afgán kérdés”, megvitatásával veszélyes kísérlet történt arra, hogy közvitára bocsássanak olyan kérdéseket, amelyek a mozgalom teljesjogu tagjának belügyeibe tartoznak - huzta alá a szóvivő. az afgán demokratikus köztársaság küldöttsége kijelenti, hogy sem diktátumok, sem bizottságok vagy konferenciák nem szolgálják a probléma megoldását. csakis az érdekelt felek közvetlen tárgyalásai járulhatnak hozzá a politikai rendezéshez - szögezi le a nyilatkozat.

az afgán külügyminisztérium szóvivője élesen bírálta egyes országokat azért, mert a színpalak mögött afgánellenes propagandahadjáratot próbáltak elindítani a konferencián. „kénytelenek vagyunk újból hangsúlyozni, hogy semmiféle erő nem tudja megváltoztatni a politikai rendszert s leváltani azt a kormányt, amelyet az afgán nép szabad akaratából választott”, - hangoztatja a nyilatkozat.

„az afgán demokratikus köztársaság delegációja hivatalos tiltakozását jelenti be azzal kapcsolatban, hogy az - el nem kötelezettk külügyminiszteri értekezlete által - elfogadott nyilatkozatba afganisztánra vonatkozó szövegrész került, s kéri, hogy tiltakozása kapjon helyet az el nem kötelezettk külügyminiszteri tanácskozásának zárónyilatkozatában, - jelentette ki végezetül az afgán szóvivő.

az említett szövegrésszel kapcsolatos fenntartásait - mint már jelentettük - az afgán delegáció egyik tagja ismertette a konferencia zárójelűlésén s közölte azt is, hogy fenntartásait a küldöttség levélben is az elnökség tudomására hozta.

pn bj

08.42 140280 2260

F

11

Q

sk0018 2 230 mtik1018

neutronfegyver - rogers

London, 1981. február 14. /afp/ - bernard rogers, a nato európai haderőinek főparancsnoka a neutronfegyver „előnyeit”, ecsetelte a londoni bbc-nek adott pénteki nyilatkozatában.

a tábornok szerint - „katonai szempontból”, - „különösen hatékony és hasznos”, fegyverfajta az új tömegpusztító eszköz, mert a már ismert nukleáris fegyverekkel szemben nincsen „másodlagos hatása”,.

rogers szerint a neutronfegyver előnye az is, hogy könnyebben bevethető, míg a „hagyományos”, atomfegyverek csak a rettentést szolgálják.

gr bj

09.06 140280 0584

-.-

sk0019 4 230 mtik1019

laosz-tiltakozás

new york, 1981. február 14. /taszsz/- az ensz székházában laosz állandó ensz-képviselője közzétette a laoszi külügyminisztérium képviselőjének nyilatkozatát, amely bírálja a thaiföldi katonai vezetők provokációt és laosz területi épségének megsértését.

ezek az ellenséges lépések - hangsúlyozza a dokumentum - ellentétesek a thaiföldi és a laoszi nép érdekeivel és kizárólag peking nagyhatalmi törekvéseit szolgálják. peking célja, hogy szakadást provokáljon a délkelet-ázsiai országok kapcsolataiban, meggyengítse őket és ezzel lehetőséget teremtsen terjeszkedő céljai számára. ezért a laoszi nép határozottan követeli, hogy a thaiföldi vezetők haladéktalanul szüntessék be ellenséges tevékenységüket, és békésen rendezzék azokat az incidenseket, amelyek kárt okoznak a két nép kapcsolatának - hangzik a nyilatkozat.

kzs bj

10.26 140280 0870

F

11.25

Q

sk0020 4 230 mtik1020

nszk - usa /1. rész/

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. február 14. /mti/ - a bonnban csütörtökön megrendezett titkos francia-brit-nyugatnémet külügyminiszteri találkozót azért tartották, mert a jövő héten nyugat-európába érkeznek haig amerikai külügyminiszter megbízottai, hogy ismertessék washington elképzeléseit és elvárásait a szövetségesekkel szemben. jól értesült bonni körök szerint François Poncet, Lord Carrington és Genscher az amerikaiakkal való találkozó előtt ki akarta alakítani nyugat-európa közös álláspontját alapvető nemzetközi kérdésekben.

nyugatnémet részről felkészültek arra, hogy haig megbízottai elsősorban salvador és törökország vonatkozásában, valamint a szovjetunióval tervezett földgáz-üzlet kérdésében lépnek fel olyan elképzelésekkel, amelyek nem illeszkednek az nszk jelenlegi politikájába. ezenkívül a rajna partján azt várják, hogy részletes és megbízható információkat kapnak arról, hogyan képzelel el washington a szovjet-amerikai kapcsolatok alakulását a közeljövőben.

a legnagyobb mértékű amerikai fellépésre a salvadori válság kapcsán számítanak a bonni külügyminisztériumhoz közelálló körökben. az utóbbi időben washingtonban járt nyugatnémet politikusok egyöntetű benyomása szerint a reagan-kormány hevesen ellenzi, hogy a bonnban kormányzó szociáldemokraták kapcsolatokat tartanak fenn a salvadori ellenzékkel és a szocialista internacionálé segítségével támogatják a juntával szembenálló erőket. haig egyértelműen „amerikai belügynek”, minősítette a konfliktust és azt akarja, hogy a nyugat-európaiak tartsák magukat távol.

szemrehányásokkal számolnak bonnban a törökországnak nyújtott nyugati segílyt illetően is. a törökországi hatalmi eltolódások miatt bonn egyelőre szünetelteti közvetítő és segílyelosztó szerepét. az amerikai vezetés most emlékeztetni fogja a schmidt-kormányt arra, hogy a guadeloupe-i nyugati csúcstalálkozón vállalt szerepe még nem ért véget. matthöfer pénzügyminiszternek 1981-ben is folytatnia kell az ankarának szánt katonai és gazdasági segíly folyósítását. /folyt./

or/so bj

10.58 140280 2102

Fi

M. 25

--

sk0021 4 230 mtik1021

nszk - usa /2. rész/

rossz szemmel nézik washingtonban az nszk és a szovjetunió tárgyalás alatt álló földgáz-üzletét. amerikai részről ellenjavaslatot terjesztenek a nyugatnémet vezetők elé: az egyesült államok nyugati részén lévő kőszénmedencékben fokozzák a termelést, a kőszént cseppfolyósítanak, a keleti partra szállítanak és hajón juttatják egy nyugat-európai elosztóba. a terv hívei azzal érvelnek, hogy a szovjet-nyugatnémet együttműködés 30 esztendőre tervezett, míg az amerikai kőszénkészletekből 300 évre elegendő mennyiséget bocsátának nyugat-európa rendelkezésére.

az amerikai tárgyalóküldöttség jövő heti európai körutazásán azonban ellenkező irányú szemrehányások is elhangzanak majd. bomba érkezett hírek szerint a nato brüsszeli központjában az nszk delegációján kívül más államok képviselői is nyugtalansággal regisztrálták, hogy a reagan-kormány eddig nem konzultált a szövetségesekkel nagy fontosságú katonai terveiről. bonnban két témakört említenek: weinberger hadügyminiszter ismételt fejtegetéseit a neutronbomba tervének felújításáról és azt a washingtoni elképzelést, hogy rogers nato-főparancsnok hatáskörébe utalják az egyesült államok ujonnan felállított „válság-hadtestet”, amelyet az iráni események hatására a három amerikai fegyvernem meglévő egységeiből állítottak össze. nyugatnémet részről felvetik majd: egy ilyenfajta döntés érinti a nyugat-európai érdekeket is, ezért igényli az előzetes tájékoztatást.

a bonni kormány mindezek ellenére mindeddig hangsúlyozottan tartózkodó volt az új amerikai külpolitika nyilvános megítélésében. schmidt és genscher várakozó álláspontra helyezkedett. a külügyminiszter, néhány nappal később apel hadügyminiszter és a tavasz folyamán a kancellár is washingtonba látogat, hogy személyesen ismerje meg reagan és haig külpolitikai terveit.

or/so bj

11.00 140280 1860

Fi

M. 25

--

sk0022 4 230 mtik1022

vietnam - szihanuk /1. rész/

zalai istván, az mti tudósítója jelenti:

hanói, 1981. február 14. /mti/ - vietnam szombaton élesen bírálta a heng samrin-kormányt szembenálló khmer erők egyesítésére irányuló kínai kísérleteket és sajnálatosnak minősítette, hogy egyes asean-országok, elsősorban thaiföld és szingapúr, mindent megtesznek az indokinaí országok elleni kínai tervek segítése érdekében.

a quan doi nhan dan, a vietnami néphadsereg lapja szerkesztőségi kommentárjában „a heng samrin-kormány elleni kambodzsai egységfront,„ kialakítását szolgáló, folyamatban lévő lépéseket a kínai kormányfő január végi thaiföldi tárgyalásaival hozza összefüggésbe. a kínai miniszterelnök itt jelentette be, hogy peking kész támogatni egy olyan frontot, amely egyesítené a polpotista, a jobboldali „szabad khmer,„ és minden más, a jelenlegi phnom penh-i vezetéssel szembenálló csoportot és elfogadná, hogy e „front,„ élén szihanuk egykori, jelenleg phenjanban élő államfő vagy son sann, a „szabad khmer,„ vezér álljon. azóta előbb bangkokban olyan híresztelések láttak napvilágot, hogy a kambodzsai népiértel felelős polpotista-erők vezetői készek háttérbe vonulni, majd szihanuk nyilatkozott arról, hogy hajlandó vezető szerepet játszani a frontban, jóllehet korábban elutasította az együttműködést a polpotista erőkkel. előfeltételei között szerepelt, hogy kina változatlanul ugyanazt a katonai, politikai és diplomáciai támogatást nyújtsa az új „egységfrontnak,„ amelyet eddig a polpotista-erőknek adott. peking viszont azt szabja feltételül, hogy az asean-országok és az egyesült államok is konkrét - többek között katonai - segítséget adjon.

szihanuknak a vezető szerep elvállalásáról szóló bejelentését hivatalos thaiföldi vezetők „új fejleményként és bátorító jelként,„ értékelték, míg radzsaratnam szingapuri miniszterelnök-helyettes washingtonban tett magánlátogatása során - bangkoki források szerint - a heng samrin-kormányt és vietnammal szembenálló erők „egységfrontjának,„ nyújtandó konkrét segítségről tárgyalt a reagan-kormányzat képviselőivel. az mti tudósítójának bangkoki forrásokból szerzett értesülései szerint szihanuk megbízottja már thaiföldön folytat megbeszéléseket az „egységfront,„ kialakításáról. /folyt./

zi/so pi

12.10 140280 2285

Fi

13.

sk0023 4 230 mtik1023

vietnam /2. rész/

vietnam megítélése szerint kina és támogatói e változtatásokra a polpotisták növekvő nemzetközi elszigeteltsége miatt kényszerülnek. de „bármilyen cégtáblát is tesznek fel: kiszolgálók változatlanul a kambodzsai reakciók és népiértel,„ a vietnami néphadsereg lapja - szihanuk nevének említése nélkül - azt hangoztatja, hogy „bármiket is használ fel peking, e politikája mindig zsákutcába visz. az árulók áruló módon fejezik be életüket,„ és hozzáteszi, hogy „semmiféle új kambodzsai front, kormány, szövetség sem tud változtatni kambodzsai belső helyzetén,„ a lap, miként korábban a nhan dan, a vkp központi lapja is, sajnálatosnak minősíti, hogy „az asean-országok nem ismerik fel a veszélyeket, amelyek saját érdekeiket és délkelet-ázsiaát fenyegetik,„ a nhan dan szerint, a legújabb kínai törekvések élvezik az egyesült államok támogatását és a lap figyelmezteti thaiföldet, valamint a kínai-amerikai együttműködést támogató többi asean-országot, hogy e politikájuk semmiféle hasznot sem hozhat, ellenkezőleg, a délkelet-ázsiai stabilitás ellenségének nyújtanak segédkezet. vietnam változatlanul úgy véli, hogy - adják tudtul a hanoi értékelések - csak az asean-országok és az indokinaí országok párbeszéde és együttműködése hozhat békét és stabilitást a térségben. e vietnami álláspontot erősítette meg nguyen co thach külügyminiszter malaysiai és indonéz kollégájával folytatott megbeszélésein. velük új-delhiben az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezletének idején tanácskozott - a kiadott közlemény szerint - „kölcsonös érdeklődésre számottartó kérdésekről,„ a vietnami diplomácia vezetője megbeszéléseket folytatott waldheim ensz-főtítkárral is, s fogadta őt indira gandhi miniszterelnök.

zi/so pi

12.20 140280 1770

--

sk0024 4 230 mtik1024

el nem kötelezettek - szelszkaja zsziny

moszkva, 1981. február 14. /taszsz/ - az új-delhiben tartott tanácskozás megerősítette az el nem kötelezettek mozgalmának életerejét és súlyos csapást mért a béke, az enyhülés és a népek szabadságának ellenfeleire - írja az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek pénteken befejeződött értekezletét értékelő cikkében a szelszkaja zsziny című szovjet lap.

Fi

13.

a tanácskozás felszólalói - írja a lap - teleplezték az amerikai imperializmus és szövetségeseinek veszélyes politikáját. követelték, hogy az egyesült államok számolja fel támaszpontjait a közel-keleten és az indiai-óceán térségében; izrael vonuljon ki a megszállt arab területekről. telepleződött az a kínai propaganda, amely az el nem kötelezetteket el akarja választani a szovjetuniótól és a többi haladó erőttől.

az értekezleten résztvevők elfogadtak egy sor határozatot, amelyekben aggodásukat fejezik ki a nemzetközi helyzet éleződése miatt és felszólítják a világ valamennyi országát, fokozzák erőfeszítéseiket egy újabb háboru elkerülése érdekében és tegyenek meg mindent a béke és a biztonság szavatolására. követelik a fegyverkezési hajszát megállítását, a gyarmati rendszer, valamint mindenfajta fajgyűlölet teljes felszámolását - írja a szovjet lap.

a külügyminiszterek hitet tettek amellett, hogy minden módon fokozni kell az el nem kötelezett országok egységét és együttműködését, mert az el nem kötelezettek mozgalmának pozitív szerepet kell játszania az egész világ békéjéért és biztonságáért vívott harcban - állapítja meg a szelszkaja zsziny.

pc pi

12.41 140 280 1608

-.-

sk0025 4 230 mtik1025

kuba-nagykövetség

havanna/quito, 1981, február 14./pt/efe/- pénteken egy géppisztolyokkal és kézigranátokkal felszerelt csoport lefegyverezte az ecuador havannai nagykövetsége előtt szolgálatot teljesítő katonát és behatolt a diplomáciai képviselő épületébe. a támadók tuszul ejtették jorge perez concha ecuadori nagykövetet, két követségi tanácsost és a nagykövet kubai állampolgárságu gépirónőjét.

a történetekkel kapcsolatban mario aleman ecuadori külügyminiszter-helyettes újságíróknak kijelentette, hogy a ,,történetek nem hasonlíthatók a perui és venezuelai követség elleni támadáshoz, mivel ez a követségi dolgozók beleegyezése nélkül történt és politikailag indokolatlan,,. a quito-ba érkezett hírek szerint a támadók 31-en vannak.

Fi 13. 35

L.egy

fernando flores ibarra, kuba ecuadori nagykövete rámutatott, hogy a támadás nem igazolható, hiszen a kubai kormány mindenki számára lehetővé tette, hogy elhagyja az országot. a kubai diplomata szerint a nagykövetség elfoglalása része azoknak a felforgató akcióknak, amelyeket a cia folytat a kubai forradalmi rendszer lejáratása céljából.

kzs pi

12.59 140 280 1116

-.-

sk0026 4 230 mtik1026

közel-kelet

beirut, 1981. február 14. /tasz/ap/reuter/ - a világ államai minden nemzetközi fórumon vonják felelősségre izraelt rendszeres agressziói miatt - követelte safik el-vazzan szombaton egy nyilatkozatban, amelyet a libanon felett pénteken lezajlott izraeli-sziriai légitámadás kapcsán adott.

mint ismeretes, pénteken az izraeli légierő gépei libanon légterében harcba keveredtek sziriai repülőgépekkel és egyet közülük lelőttek. a gép pilótája ugyan katapultált, de sérülései következtében már holtan ért földet. holttestét szombaton találták meg.

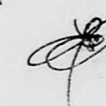
a libanoni miniszterelnök elismeréssel szólt sziria közbelépéséről.

x x x

a libanonban állomásozó ensz-csapatokat szombaton teljes készültségbe helyezték izrael és az izraeli támogatással működő miliciák állandó provokációi miatt - jelenti a taszsz hírügynökség beirutból.

hj pi

13.04 140 280 0878

Fi 13. 35

-.-

sk0027 4 230 mtik1027

olasz tábornokok - terrorizmus /1. rész/

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

Róma, 1981. február 14. /mti/ - az olaszországi terrorizmus agonizál, két éven belül fel fogják számolni - jelentette ki az olasz csendőrség /carabinieri/ főparancsnoka, cappuzzo tábornok az olasz tv által a terrorizmus elleni harcnak szentelt péntek esti riportműsorban.

a legfontosabb rendfenntartó fegyveres testület főparancsnoka magabiztos nyilatkozatát azzal támasztotta alá, hogy komoly eredményeket értek el a terrorizmus elleni harcban és több terrorszervezetet teljesen felgöngyölítettek. „a csendőrség méltó az olasz nép bizalmára. a carabinieriik mindent elkövetnek, hogy jobb napok jöjjenek,, - mondta cappuzzo politikai értelmet kölcsönözve szavainak.

de sanctis tábornok, cappuzzo helyettese a baloldalhoz közelálló színezetben tüntette fel a „vörös brigádok,, terrorszervezetet és a „vörös,, szóra helyezte a hangsúlyt. azt mondta, Rómában és toscana tartományban /firenze/ még mindig virul a terrorizmus. különösen a „vörös brigádok,, római „oszlopát,, tartotta veszélyesnek. összefüggésbe hozta tevékenységét a munkások szervezett élcsapatával és annak „militarista szárnyáról,, beszélt. úgy vélekedett, hogy ennek a „mozgalomnak,, a stratégiai vezetésében az utóbbi szárny kerekedett felül.

a tv műsorban megszólaltatták dalla chiesa tábornokot is, észak-olaszország nagyhatalmu biztonsági főnökét, a „pastrengo,, csendőrlégió parancsnokát. a tábornok meglepő módon abban jelölte meg a terrorizmus hátterét, hogy „tul nagy helyet hagytak az emberek fejében a társadalmi rend ellen forduló ideológusok agitálásának,,. további fejtegetésével értésre adta, hogy baloldali ideológusokra gondol. /folyt./

se/so pi

13.11 140280 1758

R

13.11

--

sk0028 4 230 mtik1028

olasz tábornokok /2. rész/

Római megfigyelők példa nélkülűnek tartják három csendőrtábornok egyidejű politikai szerepeltetését az olasz tv-ben. még inkább azt, hogy engedélyezzék nekik kétértelmű politikai következtetések levonását a terrorizmus elleni harc kényes és bonyolult rendőri teendőiből. először fordult elő, hogy olasz tábornokok indirekt formában csatlakozzanak ahhoz a rágalomhadjáratához, amelyet egyes politikai erők olasz és nemzetközi szinten kezdeményeztek a szovjetunióval és a hazai forradalmi munkásmozgalommal szemben.

a szerkesztőségek tájékoztatására

cappuzzo tábornok, az olasz csendőrség főparancsnoka, aki korábban olaszország moszkvai nagykövetségének katonai attaséja is volt, az említett tv-műsorban kitért az olasz terrorizmus szovjetunióhoz fűződő feltételezett „szálaira,, is. kijelentette: „napjaink atom-egyensúlya közepette, amikor nem lehet közvetlen támadni, előtérbe kerül az indirekt stratégia, a destabilizálás, mely országunkban is tapasztalható. igen valószínű, hogy ennek a destabilizálásnak az egyik formája éppen a terrorizmus,,.

dalla chiesa tábornok a „vörös brigádok,, politikai hovatartozását így fogalmazta meg: „a kulturális forradalomból fakadó marxizmus-leninizmus hive,,.

megfigyelők felhívják a figyelmet az olasz csendőrtábornokok egyidejű szerepeltetésének hazai és nemzetközi politikai körülményeire, köztük a szovjetunióval és a szocialista országokkal szemben folytatott amerikai és olasz rágalomhadjáratra. cappuzzo tábornok a demokratikus és szabad intézmények védelmezőjének nevezte a csendőrséget. beosztottaival együtt értésre adta, hogy ezekre az intézményekre nézve jelenleg a „vörös,, terrorizmus jelenti a nagyobb veszélyt.

se/so pi

13.18 140280 1791

R

13.18

--

sk0029 4 230 mtik1029

rövid hírek

mitterrand

peking, 1981. február 14. /afp/ - françois mitterrand, a francia szocialista párt vezetője, kínai látogatásának utolsó hivatalos eseményeként pénteken hu jao-panggal, a kkp kb főtitkárával folytatott megbeszélést. szombaton a francia pártvezér továbbutazott a koreai ndk-ba. vasárnap fogadja őt kim ir szen, a koreai munkapárt kb főtitkára, a kndk államfője. mitterrand vasárnap este visszautazik pekingbe, és onnan hétfőn indul haza.

vasuti robbantás

bolzano, 1981. február 14. /ap/ - ismeretlen tettesek felrobbantották az észak-olaszországi bolzanót és meranót összekötő vasutvonal egy szakaszát, megbénítva ezzel a két város közötti forgalmat. a merényletet szombaton hajnalban fedezte fel egy bolzano felé tartó személyvonat mozdonyvezetője. a színhely közelében a rendőrség egy aláírás nélküli röplapot talált, amely további robbantásokat helyezett kilátásba. az írás szóhasználatából arra következtetnek, hogy a merénylet válasz az észak-olaszországi németek autonómiájáért harcoló szélsőséges csoportok hasonló jellegű robbantásaira.

földrengés

seattle, 1981. február 14. /upi, afp/ - pénteken este a richter-skála szerinti 5,5-ös erősségű földrengést észleltek az usa északnyugati részén fekvő washington és oregon államban. a földmozgás - bár nem okozott személyi sérülést, és az anyagi károk is jelentéktelenek - nagy ijedelmet keltett a lakosság körében, mivel epicentruma csupán 110 kilométerre volt a nemrég még igen aktív szent ilona vulkántól. a szakembereknek egyelőre nem sikerült megállapítani, van-e összefüggés a vulkán tevékenysége és a mostani földrengés között.

kábitószér-csempészet

new orleans, 1981. február 14. /upi/ - 50 tonna marijuanát foglalt le az egyesült államok parti őrsége pénteken a mexikói-öbölben egy vontatóhajón. a felségjelek és zászló nélkül közlekedő hajóra egy rutin őrsjárat során lettek figyelmesek. a hajó 13 főnyi legénysége azt vallotta, hogy járműük a hondurasi állam tulajdona, a hivatalos vizsgálat azonban „nem talált erre utaló okmányokat,,.

fo pi

13.25 140280 2091

Fi

Q

sk0030 4 230 mtik1030

kreisky elutazott

bécs. 1981. február 14. /mti/ - dr. bruno kreisky osztrák kancellár szombaton négynapos hivatalos látogatásra egyiptomba utazott. vendéglátójával, anvar szadat egyiptomi elnökkel a nemzetközi helyzetről, valamint a kétoldalu kapcsolatok fejlődéséről tárgyal kairóban, ahova a kancellári hivatal és a külügyminisztérium több magasrangú tisztviselőjén kívül az osztrák gazdasági élet vezető képviselői is elkísérték a kancellárt.

sz/so pi

14.03 140280 0476

--

sk0031 4 230 mtik1031

kinvallatás

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti

madrid, 1981 február 14. /mti/ - spanyol politikai körökben megdöbbenést és általános elítélést váltott ki az a hír, hogy pénteken a carabancheli börtön kórházában - valószínűleg a rendőri kivallatások következtében - meghalt a madridban február 4-én lövöldözések után letartóztatott egyik eta terrorista, josé ignacio arregui izaguirre. a francoista időkől fennmaradt rendőri módszerek ez újabb bizonyítéka mellett attól is tartanak, hogy a baszk terrorista halála visszavetheti az eta elszigetelésének politikai folyamatát, amely az utóbbi napokban, a király baszkföldi látogatása eredményeként és a lemonizi atomerőmű főmérnökének elrablása és meggyilkolása nyomán az egész baszkföldön erősödni látszott.

arreguit, az ugynevezett antiterrorista törvény rendelkezései alapján 9 napi rendőri fogvatartás és a külvilágtól való teljes elzárás után csütörtök este szállították öntudatlan állapotban a carabancheli börtön kórházába, ahol felvételekor a 30 éves rabon súlyos külsérelmi nyomokat, ütésektől származó véraláfutásokat, a talpán másodfoku égési sebeket, hasi fájdalmakat, valamint kétoldali tüdőgyulladást és tüdővizenyőt állapítottak meg.

az igazságügyminiszter azonnal ügyészi és bírói vizsgálatot rendelt el. valamennyi politikai párt elítélte a történetet, a spanyol kommunista párt nyilatkozatában megállapította: a biztonsági rendőrségen továbbra is kineznek, emberek maghalnak kivallatástól,

ta

ugyanazokat a módszereket alkalmazzák, mint a francoista időkben, sokszor ugyanazok az emberek, akik akkor alkalmazták. azzal, ami José Arregui halálával történt, úgy tűnik, mintha érvényteleníteni akarnák a nép, a politikai pártok és a szakszervezetek olyan irányú erőfeszítéseit, hogy Baszkföldön normalizálódjék a helyzet és megnyiljanak az együttélés utjai.

a lapok emlékeztetnek rá, hogy néhány hónappal ezelőtt az Amnesty International egy levélben felhívta a spanyol kormány figyelmét arra, hogy az országban ma is folytatódnak a rendőri kivégzések és az antiterrorista törvény az emberi jogokat sértő rendelkezéseket is tartalmaz.

leh/so pi

14.12 140280 2159

-. -

sk0032 4 230 mtik1033

nszép megyei küldöttértekezletek

berlin, 1981. február 14. /mti/ - a német demokratikus köztársaságban szombaton megkezdődött a német szocialista egységpárt április 11-16-ra összehívott x. kongresszusa politikai-szervezeti előkészítésének zárószakasza: a megyei küldöttértekezletek sorozata.

a hétvégén berlinben és 9 megyében - cottbusban, erfurtban, gerában, halléban, karl-marx-stadtban, magdeburgban, neubrandenburgban, rostockban és schwerinben - ültek össze 2 napos tanácskozásra a küldöttek. a berlini küldöttértekezleten részt vesz erich honecker, az nszép kb főtitkára és willi stoph ndk miniszterelnök, a politikai bizottság tagja is.

a küldöttértekezletek elé terjesztett beszámolók egybehangzóan megállapítják: a párt politikájának az 1976-ban megtartott ix. kongresszuson megerősített és továbbfejlesztett fő irányvonala helyesnek bizonyult. az elmúlt évek építő munkájának eredményeit élvezheti az egész nép s az ndk minden téren megerősödött. a küldöttértekezleteken javasolják a gazdaságpolitika és a szociálpolitika közötti egységet kifejező fő irányvonal folytatását.

ko/im pi

14.27 140280 1126

ta

-. -

sk0033 3 230 mtik1034

Lengyel fejlemények

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 14. /mti/ - Lengyelország valamennyi szénbányájában dolgoztak szombaton, annak ellenére, hogy a bányászok számára már az év eleje óta minden szombat szabad, és hogy február 14-e az egész országban hivatalosan szabad szombat, mint a varsói rádió déli híradásában beszámolt róla, az első műszakban a sziléziai bányászok 60 százaléka megjelent munkahelyén. a szombaton kitermelt szemet a súlyos gondokkal küzdő villamoserőművek és a falusi lakosság ellátására szánják.

wroclawban egész éjszaka tartó tanácskozás után a városi tömegközlekedési vállalat „szolidaritás” szervezetének sztrájkbizottsága közleményt hozott nyilvánosságra. ebben kijelenti: a lengyel kormány összetételében történt változások nyomán és különösen wojciech jaruzelski miniszterelnöki kinevezésének hatására /jaruzelski az alsó-sziléziai választó körzet parlamenti képviselője/ a wroclawi sztrájkbizottság csatlakozik a „szolidaritás” országos egyeztető bizottságának a felhívásához, amely a sztrájkoktól való tartózkodásra szólít fel. a wroclawi bizottság kifejezte egyetértését jaruzelski miniszterelnöknek azzal a megállapításával, hogy 90 sztrájkmentes napra van szükség. egyidejűleg a bizottság közölte, hogy a maga részéről tartózkodik mindenféle sztrájk- és tiltakozó akciótól, és visszaalakul sztrájkbizottságból a „szolidaritás” üzemi bizottságává.

a szerkesztőségek tájékoztatására:

a wroclawi „szolidaritás”-bizottság „azzal a feltétellel”, határozta el mindezt, hogy „az új kormány tevékenysége nem irányul a „szolidaritás”, szakszervezet ellen,„.

kn/mh pi

14.35 140280 1729

ta

-. -

sk0034 4 230 mtik1035

szovjetunió - szocialista verseny

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 14. /mti/ - 107 millió részvevője van a szovjetunióban a szocialista munkaverseny mozgalomnak. gyakorlatilag az ország szinte minden dolgozója bekapcsolódott a versenybe, a brigádok, a műhelyek, az üzemrészek, az üzemek és természetesen az egyes dolgozók felajánlásaiba. i. m. vlagyicsenko, a szovjet szakszervezetek központi tanácsának titkára moszkvai sajtókonferenciáján elmondotta, hogy a versenymozgalomnak különösen nagy lendületet adott a szovjetunió kommunista pártjának közelgő kongresszusa: több mint hatmillióan vállalták, hogy a kongresszus megnyitásának napjáig, február 23-ig teljesítik első negyedévi tervüket. sok százezren már teljesítették is ezt a vállalást.

a kongresszus tiszteletére érdekes formájú verseny indult: a kommunista párt sorrendben 26. tanácskozását megelőző 26 héten át tartott, illetve tart még ez a versenymozgalom. minden héten a résztvevők nemcsak előírányzott feladataikat kívánták elvégezni, hanem túl is akarták teljesíteni előírányzatukat. a mozgalomnak nagy szerepe volt abban, hogy számos iparágban a múlt év végén és ez év elején kiemelkedő sikerek születtek. januárban például olyan - korábban rendszeresen elmaradó - ágazatok teljesítették túl az előírányzatot, mint a szénbányászat, a vaskohászat és a vasuti közlekedés.

mint vlagyicsenko elmondotta, a szovjet dolgozók nagy örömmel értesültek arról, hogy az szkp kongresszusa tiszteletére a szocialista országokban, köztük magyarországon is számos felajánlást tettek a dolgozók, bekapcsolódtak a nemzetközi kongresszusi versenybe.

ki/so pi

14.39 140280 1672

ta

-.-

sk0035 4 230 mtik1036

kinvállatás -2.

madrid, 1981. február 14. /mti/ - a spanyol belügyminiszter szombaton leváltotta agrela rendőrtanácsost, a madridi nyomozóbrigád főnökét, aki pénteken, a rendőri kivállatások következtében meghalt José Ignacio Arregui eta-terrorista kilenc napig fogvatartásáért felelős volt, valamint a fogoly egészségügyi ellátásával megbízott rendőrorvost. a kiadott hivatalos közlemény szerint ugyanakkor az igazságügyi hatóságoknak átadták azt az öt rendőrfelügyelőt, akik Arregui kihallgatását lefolytatták.

közben baszkföldön a politikai pártok és a szakszervezetek képviselői megbeszélésükön úgy döntöttek, hogy hétfőre az egész ország részre kiterjedő tiltakozó általános sztrájkot hirdetnek José Ignacio Arregui halála miatt.

leh/im pi

14.44 140280 0771

-.-

sk0036 4 300 mtik1037

carrillo /1.rész/

madrid, 1981 február 14. /mti/ - valószínűleg még ebben az évben előrehozott választások lesznek spanyolországban és az skp-nek fel kell készülnie erre az eshetőségre - mondotta Santiago Carrillo, az skp főtitkára a központi bizottság február 10-én tartott ülésén elhangzott beszámolójában, amelyet a mundo obrero legújabb száma ismertet.

Carrillo rámutatott: a megalakuló Calvo Sotelo-kormány minden valószínűség szerint egypárti, meginkább jobbratolódó kormány lesz azzal a perspektívával, hogy még ebben az évben előrehozott választásokat irjanak ki. úgy tűnik, a kormánypárt erre készül, Suarez manővere is erre mutat. a spanyol szocialista munkáspártot aggasztja ez a perspektíva, Fraga Iribarne /a jobboldali népi szövetség főtitkára/ melengeti a gondolatot, bár nyilvánosan nem beszél róla.

nekünk is fel kell készülnünk erre az eshetőségre - mondotta - de őszintén az a véleményem, hogy az skp ma nincs a legjobb körülmények között a tekintetben, hogy szembenézzen az előrehozott választásokkal. a pártban most kongresszus előtti vita folyik, amely

ta

szembeállítja egymással a vezetőket. most volt a katalán párt v. kongresszusa, a párt ebben a pillanatban nagyon elmerült saját belső problémáiba és az a veszély fenyeget emiatt, hogy nem tudunk választ adni a társadalom problémáira. nagyon fontos tehát, folytatta, hogy a pártban visszatérjen egy olyan légkör, amely lehetővé teszi, hogy szembenézzünk az előrehozott választásokkal és ne fenyegetsen bennünket kudarc.

a főtitkár rámutatott: mindez ütközik a párt x. kongresszusának előkészületeivel, amellyel kapcsolatosan már közölték a központi bizottsággal, hogy az adott körülmények között a téziseket szövegező bizottság munkája késésben van és nem tudják garantálni, hogy 15-20 napon belül elkészüljenek vele. mindez azzal a veszéllyel is jár, hogy a tagságnak kevesebb ideje jut az okmány megvitatására. ennek ellenére javasolja, hogy erőfeszítéseket tegyenek a kongresszusnak a kitűzött időben /július második fele - a szerk./ való megtartása érdekében és vele egyidőben állítsák helyre a párt egységes frontját az esetleges előrehozott választásokra. /folyt./

leh/mh pi

14.57 140280 2190

.-.

sk0037 4 300 mtik1038

carrillo /2.rész/

carrillo a kormányválság háttéréről szólva ismételtén felhívta a figyelmet, hogy spanyolországban létezik egy „párhuzamos hatalom”, amely párhuzamosan a parlamentáris hatalommal, a fináncitőke, a nagyipar, a wojtyla pápa mögött felsorakozó egyház befolyásával egyesülve működik. s mindehhez hozzájárul egy olyan államapparátus, amely ma is ugyanaz, mint amelyre a francoista rendszer támaszkodott. nem állíthatjuk, talán nem is lenne fontos külön hangsúlyozni, hogy ennek a hatalomnak a nyomása járult hozzá suarez lemondásához, de az nyilvánvaló, hogy ezt a hatalmat az elmúlt években a legalapvetőbb témákban érvényre juttatták.

végül arról az eshetőségről szólva, hogy egyik pillanatról a másikra megkísérelhetik beléptetni spanyolországot a nato-ba, hangsúlyozta, az a veszély fenyeget, hogy ez úgy következik be, hogy a kommunisták nem fejlesztettek ki - erőfeszítéseiket erre a

ta

kérdésre összpontosítva - mélyreható akciót ebben a kérdésben. arra kell törekedni, hogy ez az akció össze legyen hangolva a spanyol szocialista munkáspárttal és ne tűnjék úgy az ország közvéleménye előtt, mintha csak a szélsőbaloldal egyszeri művelete lenne.

leh/mh pi

15.06 140280 1198

.-.

sk0038 4 230 mtik1039

nyugat-berlini filmfesztivál

nyugat-berlin, 1981. február 14. /mti/ - a péntek esti ünnepélyes megnyitó - a „mint dühödő bika”, című, vegyes fogadtatásban részesült amerikai „szuperfilm”, európai premierje - után szombaton az első két versenyfilm bemutatásával beindult a xxxi. nyugat-berlini filmfesztivál teljes „gépezete”. a versenyprogram filmjei kanadából és svjácából érkeztek: a „fejfel előre”, rendezője michael grant, „a feltaláló”, című filmet pedig kurt gloor rendezte.

a fesztiválon és a kapcsolódó rendezvényeken szombaton több, mint 100 filmet vetítettek, s a program vasárnap sem lesz kisebb. a kereskedelmi vetítéseken - a nemzetközi filmvásáron - szombaton már szerepeltek az első értékesítésre szánt magyar játék- és rövid filmek is.

a nyugat-berlini der tagesspiegel - a város legtekintélyesebb lapja - szombati számában „igéretes filmként”, az információs bemutatókon kedden sorra kerülő „ajándék ez a nap”, című magyar filmmel kezdte meg a fesztivál programjának értékelését.

ko/im pi

16.00 140280 1046

ta

.-.

sk0039 4 230 mtik1040

etiópia

addisz-abeba, 1981. február 14. /taszsz/ - etiópia továbbra is erősíteni fogja kapcsolatait a szovjetunióval, a szocialista országokkal, valamint a szabadságukért és függetlenségükért harcoló haladó erőkkel - jelenti ki az etiópai dolgozók pártjának megszervezésére alakult bizottság központi bizottsága plénumának határozata. a plénum munkájának befejeztével kiadott dokumentum kiemeli, hogy a szocialista országokkal való együttműködés fejlesztése garantálja a forradalom végső győzelmét és a szocializmus alapjainak lerakását az országban.

a szocializmus építésének aktuális kérdéseiről szólva a plénum hangsúlyozta a dolgozók egyre szélesebb bevonásának szükségességét a gazdasági, politikai és társadalmi életbe, valamint a termelés színvonalának emelését.

a mezőgazdaság fejlesztésének alapjaként a plénum a termelőszövetkezeteket jelöli meg, a legfontosabb ipari feladatnak pedig a lakosság szükségleteinek kielégítését és a nehézipar megteremtését tartja. a plénum kiemelt helyen foglalkozott a honvédelem feladataival. a határozatok szerint az országban bevezetésre kerül az általános hadkötelezettség.

sm pi

16.27 140280 1162

-.-

sk0040 4 230 mtik1041

zoldnierz wolnosci

varsó, 1980. február 14. /pap/ - a lengyel katonák teljes mértékben támogatják a lemp kb. nyolcadik plénumának határozatait és a jaruzelski miniszterelnök által a szejm legutóbbi ülése elé tárt kormányprogramot - írja vezércikkében a zoldnierz wolnosci, a lengyel néphadsereg napilapja.

az ujság rámutat, hogy ha a jelenlegi helyzet fennmarad, akkor a szocialistaellenes erők, ebből biztatást merítve aktivizálódnak, s kihasználva a megújulás nehéz folyamatát, gondosan kidolgozott terv szerint törekednek a helyzet destabilizálására és az anarchiára.

ta

a lengyel néphadsereg lapja a továbbiakban hangsúlyozza: különös felelősséget érezvén az ország függetlenségéért, kötelesek vagyunk népiünk figyelmét felhívni ezekre a veszélyekre. részt kell vennünk a társadalom mozgósításában azok ellen, akik - tudatosan vagy nem, kalandorságból vagy passzív részvevőként - a szocialista állam belső erejét kívánják gyengíteni.

a szocialista lengyelország sorsa ugyanakkor nem csak a mi belügyünk, hanem annak alakulása az egész szocialista közösséget aggasztja. a szovjetunióval és a varsói szerződés többi államával fennálló szövetségnek köszönhetően, biztonságos külső feltételek közepette tudjuk megoldani nehéz belső problémáinkat. ugyanakkor tudatosítani kell magunkban, hogy problémáinkat rajtunk kívül senki más nem képes megoldani. ezért úgy véljük - mutat rá a zoldnierz wolnosci - , hogy itt az ideje véget vetni a szavakkal való dobálózásnak, a dicstelen alkudozásoknak, a szervezeti élet bénultságának, amelyek nemzeti tragédiához vezetnek. itt az ideje mozgásba hozni a párt-, állami és társadalmi tevékenység mozgatóerőit, hogy biztosítani lehessen az ország normális életét. gondoskodni kell mindenekelelt a jól szervezett termelőmunkáról, amely nélkül nem lehetséges népiünk biztonságos létezése és nemzetközi tekintélye, nem valósítható meg a szocialista megújulás.

sr bs

17.46 140280 1933

-.-

sk0041 4 300 mtik1042

kreisky kairóban

kairó, 1981. február 14. /apa/upi/ - bruno kreisky osztrák kancellár szombaton - négy év után először - négy napos hivatalos látogatásra érkezett egyiptomba, ahol azonban nem várnak tőle új kezdeményezést a közel-keleti probléma megoldására.

hoszni mubarak alelnök üdvözlő szavai és a kairói repülőtéren mozart-zenére menetelő diszszázad tisztelgése után az osztrák kormányfő az abdin-palotába hajtatott, ahol anvar szadat egyiptomi államfő fogadta vendégét.

kreisky látogatása - a kancellár korábbi nyilatkozata szerint - a szocialista internacionálé közel-keleti békekereső akciójának keretébe illeszkedik. bruno kreisky a szocialista internacionálé közel-keleti ténymegállapító bizottságának elnöke.

ta

az osztrák kancellár és az egyiptomi vezetés viszonya igen jóról viszonylag rosszra fordult a camp david-i egyezmények megkötése után. kreisky hiányolta a palesztinok részvételét a tárgyalásokon és ellenzi az izraeli kormány obstrukciós politikáját.

az utóbbi időben azonban a két ország - egyiptom és ausztria - viszonya fokozatosan javult, s ez elsősorban a gazdaságnak köszönhető: osztrák cégek részt vesznek egyiptom telefonhálózata felújításának több milliárd dolláros üzletében.

kreisky mostani látogatása tehát a javuló viszony megkoronázása - politikai áttörés azonban mégsem várható. az osztrák kancellár megérkezése előtt kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszter kijelentette: „nem várnak semmiféle javaslatot, kreiskytól a közel-keleti konfliktus megoldására. inkább azt szeretnék, ha részletes tájékoztatást adna a szocialista internacionálé ténymegállapító tevékenységének, kapcsolatfelvételeinek tapasztalatairól, a szocialista internacionálé tavaly decemberi ülésén összegezett elképzelések fényében.

első kézfogásuk alkalmával kreisky gratulált szadatnak az európai parlamentben elmondott beszédéhez. a két államférfi vasárnap és kedden folytatja tárgyalásait.

sg bs

17.50 140 280 1965

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

ecuadori nagykövetség - granma

havanna, 1981. február 14. /mti/ - a kubai kormány álláspontja változatlan: semmiféle engedményt nem tesz azoknak a társadalom-ellenes elemeknek, amelyek erőszakkal hatoltak be különböző országok nagykövetségeire „menedékjogkérés,„ céljából. az ecuadori nagykövetségre pénteken történt erőszakos behatolás elkerülhetetlen következménye volt annak a pártoló magatartásnak, amelyet korábbi hasonló események kapcsán a perui és a venezuelai kormány tanúsított - állapította meg szombati számában a kubai kommunista párt központi lapja, a granma.

az ujság megállapította, hogy pénteken társadalom-ellenes elemek egy csoportja erőszakkal behatolt a havannában levő ecuadori nagykövetségre és tusként fogvatart négy személyt, köztük ecuador kubai nagykövetét. a szóbanforgó személyek megtevesztették, majd

ta

leütötték az épület előtt őrt álló rendőrt, fegyverét elvették és behatoltak a követségre. menedékjogot követelnek és lehetőséget az országból való távozásra.

a csoport - tagjainak száma feltehetően husznál több - fel van fegyverezve, és megtagadta a tuszul tartott nagykövet, valamint a többi három személy szabadonbocsátását.

„a kubai kormány leghatározottabban tartja magát ahhoz az állásponthoz, hogy semmilyen körülmények között sem enged az efféle követeléseknek,„ álláspontja megmásíthatatlan. a nagykövetségek ellen elkövetett egyetlen ilyen akciót sem használhatnak ki saját javukra ezek az elemek.

ha az ecuadori hatóságok felkérlik őket, akkor a kubai biztonsági erők hatadéktalanul akcióba lépnek, hogy lefegyverezzék a támadókat és kiszabadítsák a tuszokat. azonnal akcióba lépnek továbbá, ha a behatolók bármiféle fizikai kényszert alkalmaznak a tuszok ellen, - szögezte le a granma állásfoglalása.

fp/im bs

17.57 140 280 1800

-.-

sk0043 4 300 mtik1044

tower egyiptomban

kairó, 1981. február 14. /afp/upi/ - anvar szadat egyiptomi államfő és hoszni mubarak alelnök szombaton kairóban fogadta john tower republikánus szenátort, az amerikai szenátus hadügyi bizottságának elnökét.

tower izraelből érkezett egyiptomba és még szombaton tovább utazik szaúd-arábiába.

sg bs

18.01 140 280 0342

ta

-.-

sk0044 4 230 mtik1045

benjahia - el nem kötelezettek

algir, 1981. február 14. /mti-afp/ - az el nem kötelezett országok uj-delhiben tartott külügyminiszeri konferenciája bebizonyította, hogy „az el nem kötelezettség elméletéből és elveiből merítve erejét, képes áthidalni a körülmények összejátszásából adódó nehézségeket, reagálni a kihívásokra és változásokra, - hangoztatta mohamed szeddik benjahia algériai külügyminiszter.

az algériai diplomácia irányítója az országa hírközlő szerveinek adott nyilatkozatában - amelyet az el mudzsahid című napilap szombaton ismertetett - rámutatott, az el nem kötelezett országok újból kinyilvánították eltökélt szándékukat, hogy szorgalmazzák az új gazdasági világrend megteremtését és fokozzák antikolonialista harcukat - egyebek között namibia és nyugat-szahara teljes felszabadításának elősegítésére.

benjahia felhívta a figyelmet arra is, hogy az uj-delhi konferencia ismételten megerősítette: az ensz keretében sürgősen átfogó, a problémákat összefüggéseikben megközelítő tárgyalásokat kell kezdeni a fejlett tőkés országok és a fejlődő országok közötti szakadék áthidalására.

az uj-delhi konferencia végül újóltag megerősítette „az el nem kötelezett országok eltökéltségét, hogy a fejlődő országok együttműködésének erősítése érdekében pontos időrendi terv keretében végrehajtandó konkrét akcióprogram kidolgozásával szilárdítják meg kollektív autonómiájukat, - mondotta befejezésül az algériai külügyminiszter.

fm bs

18.15 140280 1486

-.-

sk0045 4 230 mtik1046

rövid hírek

berkesi oroszul

moszkva, 1981. február 14. /mti/ - nagy példányszámban adta közre orosz nyelven a vojenizdat katonai könyvkiadó berkesi andrás: küszöbök című regényét, a könyvet j. bocsarnyikova és k. ivanov fordította orosz nyelvre.

ta

baki ferenc

belgrád, 1981. február 14. /mti/ - ujvidéken 79 éves korában elhunyt baki ferenc, a jugoszláv antifasiszta népfelszabadító háboruban harcolt petőfi sándor brigád egykori helyettes politikai biztosa. a két világháború között fiatalon lépett be a jugoszláv kommunista pártba. a petőfi sándor magyar zászlóalj egyik megszervezője volt.

hadgyakorlat

ankara, 1981. február 14. /taszsz/ - befejeződött a nato alley enterprise-81 fedőnevű téli hadgyakorlata a kelet-törökországi erzurum tartományban. a hadgyakorlaton a török fegyveres erők mellett részt vettek az egyesült államok, nagy-britannia, belgium, az nszk és olaszország törzstisztjei is. a gyakorlatot irányító tábornokok szerint az egyik legfőbb cél egy esetleges szovjet támadás visszaverésére való eltökéltség demonstrálása volt.

horogra került hamisítók

milánó, 1981. február 14. /upi/ - műalkotáshamisítók tartóztattak le a milánói rendőrség. az a vád ellenük, hogy 20. századi világhírű művészek - picasso, chagall, dali, henry moore és max ernst - alkotásainak hamisítványaival árasztották el észak-olaszországot. a rendőrség eddig közel 1000 hamis művet fedezett fel, feltételezik azonban, hogy még mintegy 4000 hamisítvány van forgalomban. a letartóztatottak közt van három műcsarnoktulajdonos és egy rendőrtisztviselő is. az utóbbiról feltételezik, hogy minden esetben előre figyelmeztette a 14 tagú bandát a nyomozás állásáról.

bilak - habbas

prága, 1981. február 14. /taszsz/cstk/ - vasil bilak, csehszlovákia kommunista pártja kb elnökségének tagja, a központi bizottság titkára szombaton fogadta a csehszlovákiában tartózkodó george habbas-t, a palesztinai népi felszabadítási front főtitkárát. a megbeszéléseken habbas elítélte az imperializmus, a cionizmus és az arab reakció új konfliktusok teremtésére irányuló törekvéseit. vasil bilak hangsúlyozta: csehszlovákia továbbra is fellép az igazságos és átfogó közel-keleti rendezésért, amely csakis az izraeli csapatoknak valamennyi megszállt területről való kivonulásával s a palesztinai arab nép minden, az államalapítást is magában foglaló jogának biztosításával szavatolható.

ki/már/tu bs

18.27 140280 2446

ta

-.-

sk0046 4 300 mtik1047

unifil - új parancsnok

tel aviv, 1981. február 14. /reuter/ - william callaghan ir tábornok vette át szombaton az ideiglenesen libanonban állomásozó ensz-erők, a dél-libanon biztonságát szavatolni hivatott unifil parancsnokságát emanuel erskine ghanai tábornoktól.

a unifil főhadiszállásán rendezett átadási ünnepségen egyperces néma vigyázzállással adóztak annak az 55, különböző nemzetiségű ensz-katonának, akik szolgálatuk teljesítése közben életüket veszítették. a unifil tagjai közül nyolcvan megsebesültek dél-libanonban.

a unifil-t 1978. márciusban hozta létre a biztonsági tanács azért, hogy ideiglenesen - a libanoni hadsereg újjászervezéséig, és egységeinek dél-libanonba küldéséig - vegye át az ellenőrzést azokon a dél-libanoni területeken, amelyekről az izraeli csapatok rövid megszállás után 1978. júniusban kivonultak. azóta az unifil megbízatását félévenként meg kellett újítani - létszámát pedig 4000-ról 6000-re növelni - mert a libanoni hadsereg mindmáig képtelen feladata betöltésére: újjászervezése a libanoni belviszály miatt nem fejeződött be, néhány egységének délre küldését pedig ettől függetlenül is meghiúsította, hogy a szökevény libanoni katonatiszt, szaad haddad őrnagy izrael érdekében, izraeli támogatással „biztonsági övezetet”, alakított az ország déli részén, s állandóak az összetűzések a pfsz egységeivel.

callaghan tábornok az ensz 1948-ban alakított közel-keleti fegyverszünet-ellenőrző szervezetének, a jeruzsálemben székelő untsó-nak volt a törzskari főnöke. helyét ezen a poszton most emanuel erskine tábornok veszi át. erskine lesz ezenfelül waldheim ensz-főtisztár képviselője a világszervezet közel-keleti békefenntartó tevékenységével kapcsolatos ügyekben.

sg bs

18.32 140280 1751

ta

--

sk0047 4 300 mtik1048

szadat - pfsz

párizs, 1981. február 14. /afp/ - ibrahim szusz, a pfsz párizsi képviselője szombaton kijelentette, hogy anvar szadat e heti luxembourgi és párizsi látogatása „nem szolgálja a közel-keleti békét”, a francia hírügynökségnek adott nyilatkozatában a palesztin politikus úgy vélekedett, hogy az egyiptomi elnök utazása csupán „manőver volt, azzal a céllal, hogy nyugat-európát a camp david-i folyamathoz való csatlakozásra készítse”,.

megjegyzést fűzve szadatnak ahhoz a javaslatához, hogy az izraeliek és a palesztinok kölcsönösen és egyidőben ismerjék el egymást, ibrahim szusz azt mondta: „szadat elnök elfelejti, hogy az elismerés a szuverenitás körébe tartozó jogi cselekmény, a palesztinai nép szuverén államának illetékes szerve vehetné fontolóra ezt a kérdést, amikor az állam majd megalakul”,.

a pfsz képviselője szerint „szadat kiiktatta magát az arab nép soraiból”, mert „nem vette számításba a palesztinai nép alapvető jogait, s e nép szószólójának szerepében tetszeleg, jóllehet e népnek egyetlen képviselője van, a pfsz, amelyet az államok nagy többsége elismert”,.

ibrahim szusz végezetül arról beszélt, hogy ha az egyesült államok „valóban békét akar a közel-keleten, akkor vezetőinek közvetlen párbeszédet kell kezdeniük a pfsz-szel, a legmagasabb szinten”, és el kell ismerniük a palesztinok jogát az önrendelkezésre.

sg bs

19.00 140280 1402

--

sk0048 4 230 mtik1049

rendkívüli állapot a dominikai közösségben

georgetown /guyana/, 1981. február 14. /afp/ - mary eugenia charles, a dominikai közösség miniszterelnöke bejelentette, hogy az országban szombaton rendkívüli állapotot rendeltek el szélsőséges elemek és a rendfenntartó erők között lezajlott fegyveres összecsapások miatt, amelyeknek eddig 2 halálos áldozatot követeltek.

ta

a miniszterelnök-asszony rádiónyilatkozata szerint - amelyet a gyanai georgetownban hallgatók le - szélsőségesek egy csoportja péntek óta tuszként tartja fogva az egyik magas rangú kormánytisztviselő édesapját, s foglyának elengedése ellenében azt követeli: azonnal bocsássák szabadon három társukat, akiket - a kormányfő szerint - terrorcselekmények vádjával halálra ítélték. a csoport azzal fenyegetőzik, hogy megöli tuzsát, ha a kormány nem teljesíti követelését.

charles asszony megerősítette: a kormány nem enged a „szélsőségesek”, követelésének.

fm bs

19.13 140280 0959

-. -

sk0049 4 230 mtik1050

disco-tűz

dublin, 1981. február 14. /ap/upi/afp/ - az ir kormány országos gyászt rendelt el február 17-re a stardust nevű discóban szombaton hajnalban pusztított tűz áldozatainak emlékére. a tüzeset okának kivizsgálása még folyik. ii. erzsébet angol királynő és margaret thatcher brit miniszterelnök-asszony részvétlétviratot küldött patrick hillery ir köztársasági elnöknek és charles haughey miniszterelnöknek. a második világháború óta ez volt a legtöbb halálos áldozatot követelő katasztrófa az ir köztársaságban.

mint arról már hírt adtunk, szombaton hajnali két órakor tűz ütött ki dublin egyik kedvelt discójában a stardustban. az eddigi értesülések szerint a halálos áldozatok száma 47. 127 sebesültet ápolnak. a színhelyet szombat reggel megtekintette charles haughey ir miniszterelnök, akinek a választókerületében a katasztrófa történt. a kormányfő alapos vizsgálatot helyezett kilátásba, és részvétét fejezte ki az áldozatok szüleinek.

sm bs

19.18 140280 0980

ta

-. -

sk0050 4 300 mtik1051

csád - libia - közös közlemény

párizs, 1981. február 14. /afp/ - a libiai csapatok csádi állomásoztatása „a csádi kormány kizárólagos belügye mindaddig, amíg a csádi nép külső és belső biztonságát veszély fenyegeti”, - ezt tartalmazza az a csádi-libiai közös közlemény, amelyet szombaton adtak ki n. djamenában abdusszalam dzsalludnak, a libai forradalom egyik vezetőjének látogatása alkalmából.

a közös közleményt a libiai rádió ismertette.

a közlemény beszámol arról, hogy a két ország „megállapodást kötött a csádi nemzeti hadsereg újjáalakításához szükséges segítyről, közös gazdasági tervek pontosításáról, új, közös tervek kidolgozásáról a pénzügyi tevékenység területén, a mezőgazdaság, az ipar, a kölekedés és a távközlés fejlesztéséről,,.

a két ország felhívja „afrika és a világ szabad, hazafias erőit, hogy segítsék a csádi nemzeti kormányt az ország békéjének és stabilitásának fenntartásában,,.

sg bs

19.23 140280 0956

-. -

sk0051 4 230 mtik1052

Lengyelország - 2.

varsó, 1981. február 14. /pap/ - a február 14-1 törvényes szabad szombat sok lengyel gyár és üzem munkásai számára dolgos hétköznap volt. dolgoztak a folyamatosan üzemelő vállalatoknál, sok kollektíva ledolgozta a januárban kimaradt szombatokat, és számos helyen a dolgozók önként felvették a munkát, hogy behozzák a lemaradásokat.

a munkaszüneti napon önkéntes termelőmunka folyt az ország összes vajdaságában gyakorlatilag a népgazdaság minden ágát érintő vállalatoknál.

sm bs

19.31 140280 0526

ta

-. -

sk0052 4 230 mtik1053

rövid hírek

özal japánban

tokió, 1981. február 14. /afp/ - a törökországnak nyújtandó japán gazdasági segély növelését sürgette a tokióban tartózkodó turgut özal miniszterelnök-helyettes szombaton vatanabe micsio japán pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásain. ugyanez a kérdés szerepelt özalnak szuzuki zenko miniszterelnökkel pénteken tartott tanácskozásain is.

iráni tv - új elnök

teherán, 1981. február 14. /afp/ - ali laridzsanit választották meg az országos iráni rádió és televízió vezérigazgatójává - közölte szombaton a teheráni rádió.

tu bs

19.35 140280 0593

-.-

sk0053 4 300 mtik1054

pfsz központi tanács

damaszkusz, 1981. február 14. /mti-adn/ - a pfsz központi tanácsa - a palesztin mozgalmat a nemzeti tanács két ülése között vezető szerv - szombaton este ülést kezdett damaszkuszban.

az összes palesztin szervezet 60 képviselőjét tömörítő testület tanácskozásán jasszer arafat, a pfsz vb elnöke beszámol a tavaly novemberi ammani arab csonka-csucsértekezlet tanulságairól és az iszlám országok januári taifi csucsértekezletéről.

a központi tanács a legutóbbi közel-keleti fejlemények - a pfsz-t a közel-keleti rendezésből kizárni igyekvő törekvések - fényében kísérletet tesz a száműzetésben élő palesztinai arab nép parlamentje, a nemzeti tanács ülésének előkészítésére is.

ta

a nemzeti tanács 1979-ben ülésezett utóljára. azóta nem lehetett összehívni, a palesztin mozgalmon belüli véleménykülönbségek miatt, amelyek az utóbbi időben a jordániához fűződő viszony kérdésében váltak élesebbé.

sg bs

19.39 140280 0957

-.-

sk0054 4 230 mtik1055

szakszervezetek

bukarest, 1981. február 14. /mti/ - új elnököt választott szombaton a román szakszervezetek általános szövetsége központi tanácsa /ugsr/.

az ülésen felmentették elnöki tisztéből emil bobut, akit - mint közöltük - az rkp központi bizottsága titkárává választottak.

a román kommunista párt központi bizottságának javaslatára a testület a román szakszervezetek általános szövetsége központi tanácsának elnökévé cornel onescut választotta, aki tagja az rkp központi bizottságának.

a plenáris ülésen részt vett constantin dascalescu, az rkp kb pvb tagja, a kb titkára.

olt/im bs

19.43 140280 0628

-.-

sk0055 4 230 mtik1056

Lengyelország: munkás szombat

varsó, 1981. február 14. /mti/ - a pap hírügynökség összefoglaló jelentése szerint Lengyelország számos pontján normális munka folyt a mostani szabad szombaton. varsóban, poznanban, lodzban, kielcében, rzeszowban, a tengermentéken több tucat dolgozó kollektíva döntött úgy, hogy nem él az egyébként törvényesen adott lehetőséggel, hanem felveszi a munkát.

ta

a döntés mögött különféle okok vannak: egyes helyeken a vitás körülmények között szabaddá tett január 10-i és 24-i szombatokat dolgozták le, másutt a sürgető - országos vonatkozásban is fontos - exportkötelezettségek miatt mentek munkába, megint másutt a honi piaci igényeken, az ellátás szűk keresztmetszeit tartották szem előtt. számos helyen azért dolgoztak a szabad szombaton, hogy felkészítsék az üzemeket a normális, az eddigi akadozásoktól mentes munkamentre.

a szabad szombat munkássá tételében olyan jelentős kollektívák is részt vettek, mint a 10 ezer fős gdyniai „párizsi kommuné”, hajógyár - korábban a sztrájkmozgalom egyik központja.

ae/im bs

19.52 140 280 1078

-. -

sk0056 4 230 mtik1057

földrengés olaszországban

nápoly, 1981. február 14. /upi/ap/afp/reuter/ - ezrével menekültek a szabad ég alá az emberek nápolyban, avellinóban és a környező helységeken, amikor szombaton este néhány perccel fél hét után nagyerejű földrengés rázkódtatta meg ugyanazokat a területeket, ahol a tavaly november 23-i földrengéskatasztrófa pusztított.

az első jelentések szerint nápoly külvárosaiban összeomlott két lakóépület. áldozatokról egyelőre nem érkezett jelentés. a térség számos körzetébe utnak indultak a hadsereg mentő alakulatai.

a ravenna közelében levő földrengéstani intézet szeizmográfja szerint a rengés 7-8 erősségű volt a 12 fokozatu mercali és 4,4 fokozatu a richter skálán. a földrengés epicentruma avellino és salerno megyében volt.

különösen nápolyban okozott nagy pánikot a földrengés - az utcák pillanatok alatt megteltek a lakóházakból, mozikból, éttermekből és kávéházakból kitóduló emberekkel, és gépkocsik ezrei árasztották el a tengerpartot, hogy tulajdonosaik, mint a november 23-i katasztrófa utáni napokban, a szabad ég alatt töltsék az éjszakát.

ta

dél-olaszországba péntek este ismét betört a tél. vastag hótakaró borítja nápolyt és környékét.

a november 23-i földrengés, amelynek csaknem 3.000 halálos és több, mint 8.000 sebesült áldozata van, és amely mintegy 250.000 embert tett hajléktalanná, 6,6 erősségű volt a richter skálán.

bs

20.26 140 280 1416

-. -

sk0057 4 230 mtik1058

földrengés - 2.

róma, 1981. február 14. /ap/afp/ - az olasz hatóságok szombaton este közölték, hogy 19.30 óráig sehonnan sem jelentettek halálos áldozatot a földrengés sújtotta területről. értesülések szerint az anyagi kár nem jelentős. a belügyminisztérium este nyolc óra után kiadott közleménye szerint a november 23-i pusztító földrengés során megrongálódott épületek közül most néhány összedőlt.

bs

20.38 140 280 0424

-. -

sk0058 4 800 mtik1060

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-0028-ig

budapest, 1981. február 14. /mti/

sk0001 várható
sk0002 guatemala
sk0003 tajvan-hollandia
sk0004 rövid hírek

manila: fülöp-szigetek
moszkva: tyer eskova - lengyel nők

ta

milánó: milánói dóm
 sk0005 usa - belpolitika /1. rész/
 sk0006 usa - belpolitika /2. rész/
 sk0007 fontos megbízatás - szovjet film
 sk0008 szovjetunió - japán /1. rész/
 sk0009 szovjetunió - japán /2. rész/
 sk0010 rövid hírek
 dublin: tűz a táncklubban
 portland: ötösikrek
 amaga: busz a szakadéokban
 moszkva: máté péték
 sk0011 kina - japán /1. rész/
 sk0012 kina - japán /2. rész/
 sk0013 izraeli kommunista párt-kongresszus-záróülés /1. rész/
 sk0014 izraeli kommunista párt /2. rész/
 sk0015 két hír latin-amerikából
 salvador - egyesült államok
 guatemala - politikai gyilkosság
 sk0016 weinberger - colombo
 sk0017 afgán külügyi nyilatkozat
 sk0018 neutronfegyver - rogers
 sk0019 laosz-tiltakozás
 sk0020 nszk - usa /1. rész/
 sk0021 nszk - usa /2. rész/
 sk0022 vietnam - szihanuk /1. rész/
 sk0023 vietnam - szihanuk /2. rész/
 sk0024 el nem kötelezettek - szelszkaja zszny
 sk0025 kuba-nagykövetség
 sk0026 közel-kelet
 sk0027 olasz tábormokok - terrorizmus /1. rész/
 sk0028 olasz tábormokok - terrorizmus /2. rész/
 im bs

20.43 140280 1543

-.-

sk0059 4 800 mtik1061

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0029-0053-ig

budapest, 1981. február 14. /mti/

sk0029 rövid hírek
 peking: mitterrand

ta

bolzano: vasuti robbantás
 seattle: földrengés
 new orleans:kábitószer-csempészet
 sk0030 kresky elutazott
 sk0031 kivallatás
 sk0032 nszep megyei küldöttértekezletek
 sk0033 lengyel fejlemények
 sk0034 szovjetunió - szocialista verseny
 sk0035 kivallatás -2.
 sk0036 carrillo /1. rész/
 sk0037 carrillo /2. rész/
 sk0038 nyugat-berlini filmfesztivál
 sk0039 etiópia
 sk0040 zolnierz wolnosci
 sk0041 kreisky kairóban
 sk0042 ecuadori nagykövetség - granma
 sk0043 tower egyiptomban
 sk0044 benjahia - el nem kötelezettek
 sk0045 rövid hírek
 moszkva: berkesi oroszul
 belgrád: baki ferenc
 ankara: hadgyakorlat
 milánó: horogra került hamisítók
 prága: bilak - habava
 sk0046 unifil - új parancsnok
 sk0047 szadat - pfsz
 sk0048 rendkívüli állapot a dominikai közösségben
 sk0049 disco-tűz
 sk0050 csád - libia - közös közlemény
 sk0051 lengyelország - 2.
 sk0052 rövid hírek
 tokió: özal japánban
 teherán: iráni tv - új elnök
 sk0053 pfsz központi tanács
 im bs

20.46 140280 1408

-.-

sk0060 4 800 mtik1062

mai külpolitikai híreink jegyzéke: sk0054-0060-ig

budapest, 1981. február 14. /mti/

sk0054 szakszervezetek
 sk0055 lengyelország: munkás szombat
 sk0056 földrengés olaszországban
 sk0057 földrengés -2.
 sk0058 tartalomjegyzék 1.
 sk0059 tartalomjegyzék 2.
 sk0060 tartalomjegyzék 3.
 im bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: bochkor jenő
 pirityi sándor
 barabás miklós

- v é g e -

20.47 140280 0580

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1980. február 15. kül. v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

rakowski—walesa

varsó, 1981. február 15. /mti/ - varsóban szombaton mieczyslaw rakowski miniszterelnök-helyettes fogadta lech walesát, a „szolidaritás” szakszervezet országos egyeztető bizottságának elnökét, és megbeszélést tartott vele. a megbeszélés részletei nem ismertek.

kn-ae/im bj

10.07 150280 0316

sk0002 4 230 mtik1002

Lázár - bolgár sajtó

szófia, 1981. február 15. /mti/ - a bolgár sajtó változatlanul nagy terjedelemben foglalkozik lázár györgy pénteken befejeződött bulgáriai hivatalos, baráti látogatásának eredményeivel. a vasárnapi szófia lapok teljes terjedelemben közölték a látogatásról kiadott közleményt, és beszámoltak a magyarországi sajtóvisszhangról.

Nnu